

2022

EDUCATION

(Honours)

Paper : EDU-HC-1016

(Principles of Education)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following/Fill in the blanks/
Write True or False (any ten) : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া/খালী ঠাই পূৰণ কৰা/সঁচা নে
মিছা লিখা (যি কোনো দহটা) :

- (a) What is the meaning of the Latin word
'educare'?

লোটিন শব্দ 'educare'ৰ অৰ্থ কি?

- (b) "Education is a bipolar process." Who
said this?

"শিক্ষা হৈছে এক দ্বিপাক্ষিক প্ৰক্ৰিয়া।" কথাষাৰ কোনে
কৈছিল?

- (c) Write one characteristic of narrow meaning of education.

শিক্ষাৰ সংকীৰ্ণ অৰ্থৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (d) Write the full form of IGNOU.

IGNOUৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (e) Who was the chief propounder of individual aim of education?

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্রিক লক্ষ্যৰ মুখ্য প্ৰৱৰ্তক কোন আছিল?

- (f) Write one demerit of individual aim of education.

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্রিক লক্ষ্যৰ এটা দোষ লিখা।

- (g) Mention one relation between individual and social aims.

ব্যক্তিকেন্দ্রিক আৰু সামাজিক লক্ষ্যৰ মাজত থকা এটা সম্বন্ধ উল্লেখ কৰা।

- (h) From which Latin word, 'curriculum' has been derived?

কোনটো লেটিন শব্দৰ পৰা 'curriculum' শব্দটো উৎপত্তি হৈছে?

- (i) Who wrote the book, *Democracy and Education*?

Democracy and Education গ্ৰন্থখনৰ ৰচক কোন আছিল?

- (j) Who was the supporter of discipline by natural consequence?

স্বাভাৱিক পৰিণতি অনুসৰি অনুশাসনৰ সমৰ্থক কোন আছিল?

- (k) Write one characteristic of democracy.

গণতন্ত্ৰৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (l) Mention one method of teaching in democracy.

গণতন্ত্ৰত শিক্ষাদানৰ এটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।

- (m) The English word 'school' has derived from the Greek word _____.

ইংৰাজী 'school' শব্দটো গ্ৰীক ভাষাৰ _____ শব্দটোৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।

- (n) The first Open University of India was established in the year _____.

_____ চনত ভাৰতত প্ৰথমখন মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন কৰা হৈছিল।

- (o) The meaning of the Latin word 'disciplina' is _____.

লেটিন শব্দ 'disciplina'ৰ অৰ্থ হ'ল _____।

- (p) Continuous reconstruction of experience is education.

অভিজ্ঞতাৰ অবিৰত পুনৰনিৰ্মাণেই হৈছে শিক্ষা।

- (q) Informal education is not a lifelong process.

অনানুষ্ঠানিক শিক্ষা এক জীৱনযোৰা প্ৰক্ৰিয়া নহয়।

- (r) The first Open University was established in England in 1969.

১৯৬৯ চনত ইংলেণ্ডত প্ৰথমখন মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন কৰা হৈছিল।

2. Answer the following questions (any five) :
2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

- (a) What is the wide meaning of education?
শিক্ষাৰ বহল অৰ্থ কি?
- (b) Write two characteristics of non-formal education.
অগতানুগতিক শিক্ষাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (c) Mention two determinants of aims of education.
শিক্ষাৰ লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণৰ দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।
- (d) "Education is a tripolar process." Discuss.
"শিক্ষা হ'ল এক ত্ৰিপাক্ষিক প্ৰক্ৰিয়া।" আলোচনা কৰা।

- (e) Write two characteristics of open education.

মুক্ত শিক্ষাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (f) Mention two differences between liberal and vocational aims of education.

শিক্ষাৰ উদাৰনৈতিক আৰু বৃত্তীয় লক্ষ্যৰ মাজত থকা দুটা প্ৰভেদ উল্লেখ কৰা।

- (g) Give a suitable definition of curriculum.

পাঠ্যক্ৰমৰ এটা উপযুক্ত সংজ্ঞা দিয়া।

- (h) Write two principles of curriculum construction.

পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুতিৰ দুটা নীতি লিখা।

- (i) Mention two differences between order and discipline.

আদেশ আৰু অনুশাসনৰ মাজত থকা দুটা প্ৰভেদ উল্লেখ কৰা।

- (j) What are the meaning of the two Greek words—'demos' and 'kratia'?

'Demos' আৰু 'kratia' গ্ৰীক শব্দ দুটাৰ অৰ্থ কি?

3. Write short notes on the following (any four) :
5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Scope of education
শিক্ষাৰ পৰিসৰ
- (b) Functions of education
শিক্ষাৰ কাৰ্যসমূহ
- (c) Distance education
দূৰৱৰ্তী শিক্ষা
- (d) Differences between individual and social aims of education.
শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেদ্রিক আৰু সামাজিক লক্ষ্যৰ মাজৰ
প্ৰভেদ
- (e) Importance of aims of education
শিক্ষাৰ লক্ষ্যৰ গুৰুত্ব
- (f) Correlation of studies
পঢ়িৰ সহসম্বন্ধ
- (g) Free discipline
মুক্ত অনুশাসন
- (h) Democracy and education of masses
গণতন্ত্ৰ আৰু জনগণৰ শিক্ষা

A23/445

(Continued)

4. Answer the following questions (any four) :
10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Define education. Discuss the nature of education.
শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া। শিক্ষাৰ প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।
3+7=10
- (b) What are the characteristics of formal education? Write briefly about the relationship between school and society.
আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? বিদ্যালয় আৰু সমাজৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
5+5=10
- (c) What is vocational education? Discuss the importance of vocational aim of education in the present-day context.
বৃত্তিমুখী শিক্ষা কি? সাম্প্ৰতিক সময়ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখী লক্ষ্যৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।
4+6=10
- (d) What are the important aims of education? What should be the aims of education in a democratic country like India? Discuss.
শিক্ষাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ লক্ষ্যসমূহ কি কি? ভাৰতবৰ্ষৰ নিচিনা এখন গণতান্ত্ৰিক দেশত শিক্ষাৰ লক্ষ্য কি হোৱা উচিত? আলোচনা কৰা।
4+6=10

A23/445

(Turn Over)

3. Write short notes on the following (any four) :
5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Scope of education
শিক্ষাৰ পৰিসৰ
- (b) Functions of education
শিক্ষাৰ কাৰ্যসমূহ
- (c) Distance education
দূৰৱৰ্তী শিক্ষা
- (d) Differences between individual and social aims of education.
শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক আৰু সামাজিক লক্ষ্যৰ মাজৰ প্ৰভেদ
- (e) Importance of aims of education
শিক্ষাৰ লক্ষ্যৰ গুৰুত্ব
- (f) Correlation of studies
পাঠৰ সহসম্বন্ধ
- (g) Free discipline
মুক্ত অনুশাসন
- (h) Democracy and education of masses
গণতন্ত্ৰ আৰু জনগণৰ শিক্ষা

4. Answer the following questions (any four) :
10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Define education. Discuss the nature of education.
শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া। শিক্ষাৰ প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।
3+7=10
- (b) What are the characteristics of formal education? Write briefly about the relationship between school and society.
আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? বিদ্যালয় আৰু সমাজৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
5+5=10
- (c) What is vocational education? Discuss the importance of vocational aim of education in the present-day context.
বৃত্তিমুখী শিক্ষা কি? সাম্প্ৰতিক সময়ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখী লক্ষ্যৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।
4+6=10
- (d) What are the important aims of education? What should be the aims of education in a democratic country like India? Discuss.
শিক্ষাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ লক্ষ্যসমূহ কি কি? ভাৰতবৰ্ষৰ নিচিনা এখন গণতান্ত্ৰিক দেশত শিক্ষাৰ লক্ষ্য কি হোৱা উচিত? আলোচনা কৰা।
4+6=10